

נספח 1. יוזמות סביבתיות שאושרו

רשות התחרות בהולנד (Netherlands Authority for Consumers and Markets (ACM)) אישרה לחברות החשמל והגז לקבוע מחיר אחיד של פחמן דו-חמצני וכן אפשרה לחברות אנרגיה לבנות מתקן משותף לתפיסה והובלה של פחמן דו-חמצני לאתרי אחסון ושיווק משותף של 20% מהקיבולת של המתקן. הנימוק היה שהתועלת מצמצום הפליטה של גזי החממה גוברת על החשש מפגיעה בתחרות [8]. שיתופי פעולה נוספים שאושרו: שיתוף פעולה בין מפיצי משקאות קלים על מנת לצמצם שימוש בפלסטיק באריזות, השקעה של יצרני קפסולות קפה במתקני מחזור לקפסולות וכן הסכמי שיתוף פעולה של חברות לאיסוף זבל תעשייתי. הנימוק היה שבעוד שההשקעה הראשונית בתהליכים של מיון, עיבוד ומחזור עלולה להיות יקרה מדי לחברה בודדת, השקעה משותפת של כמה חברות עשויה להשיג יתרון לגודל, להגדיל רווחיות ולהביא להטמעתם [3, 4, 5].

ברוח זו, רשות התחרות באוסטרליה (Australian Competition and Consumer Commission – ACCC) אישרה שיתוף פעולה בין ספקי ציוד רפואי בתקופת הקורונה כדי לייעל את האספקה, וכן אפשרה למספר ערים להקים קבוצת רכישה משותפת של אנרגיה מתחדשת כדי לשפר את כוח המיקוח שלהן מול הספקים [1, 2].

דוגמה נוספת – ההתחייבות הגלובלית לכלכלת פלסטיק חדשה (New Plastics Economy Global Commitment), בפרט לגבי שימוש חוזר באריזות, מיחזור או קומפוסט [7]. יוזמה וולונטרית, בהובלת קרן אלן מקארטור, בה מעורבות מעל ל-400 חברות, כולל 123 יצרנים מובילים של מוצרי צריכה ואריזות. הייתה התייחסות לפגיעה בתחרות, בפרט לסיכונים של תיאום מחירים (collusion) ופגיעה בכניסת מתחרים חדשים. נטען שהתחייבויות פומביות של שחקנים דומיננטיים עלולות להציב רף כניסה גבוה מדי למתחרים קטנים יותר. נקבע שהחברות חייבות לדווח מדי שנה על התקדמותן בצורה פומבית כדי להבטיח שקיפות.

דוגמה אחרונה – אמנת הפלסטיק של בריטניה (UK Plastics Pact) [9]. הסכם וולונטרי בין 45 חברות קמעונאות וייצור מוצרי צריכה להוציא מהשוק מוצרים "בעייתיים" (כמו קשיות, סכו"ם ומקלוני צמר גפן). גם כאן צויין שגישות וולונטריות עלולות לשמש אסטרטגית למניעת כניסת מתחרים קטנים. האמנה נתמכה באיום מרומז של אסדרה מחמירה אם היעדים לא יושגו על ידי הסכם וולונטרי.